

K?sa Erteleme ?lçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *K?sa Erteleme ?lçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24737>

Özet

K?sa Erteleme Ölçe?i (KEO), **erteleme** davran???n?n h?zli ve etkin bir ?ekilde ölçmek amacıyla geli?tirilmif psikometrik bir araçtır. Ölçek, özellikle ergen popülasyonunda öz denetim, çoklu ekran ba??mlil??? ve erteleme aras?ndaki karma??k ili?kileri inceleyen akademik çal??malar ba?lam?nda ortaya ç?km??tır. KEO'nun geli?tirilmesi, Zeynep ?im?ir Gökalp ve meslekta?lar? taraf?ndan 2022 y?l?nda yay?mlanan kapsaml? bir ara?t?rman?n parçasıdır. Bu ölçek, bireylerin görevleri kasıtlı olarak geciktirme e?ilimlerini de?erlendirerek, akademik ve klinik ortamlarda h?zli tarama ve de?erlendirme imkanı sunmayı hedeflemektedir.

Ölçe?in temel amacı, **erteleme** e?iliminin derecesini belirlemek ve bu e?ilimin, **öz denetim** gibi düzenleyici mekanizmalarla ve modern yaşam tarzı faktörleriyle (örneğin, çoklu ekran ba??mlil???) nasıl etkile?ime girdi?ini anlamaktır. K?sa yapısı sayesinde, uzun bataryalar?n kullanıld??? ara?t?rmalarda veya zaman kısıtlı klinik de?erlendirmelerde pratik bir çözüm sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

K?sa Erteleme Ölçe?i, Erteleme, Öz Denetim, Çoklu Ekran Ba??mlil???, Ergen, Psikolojik Ölçüm.

Yazarlar

Zeynep ?im?ir Gökalp, Murat Saritepeci, Hakan Yaman Durak.

Amaç

K?sa Erteleme Ölçe?i'nin temel amacı, bireylerin görevleri ba?latma veya tamamlama konusundaki **erteleme** e?ilimlerini güvenilir ve geçerli bir biçimde, minimum madde sayısı kullanarak ölçmektir. Bu ölçek, özellikle akademik görevler veya kişisel sorumluluklar ba?lam?nda yaşanan gecikmeleri tespit etmek üzere tasarlanmıştır.

Ölçe?in geli?tirilmesi, **öz denetim** becerilerinin ve teknolojik ba??mliliklerin erteleme üzerindeki araç rolünü inceleyen ara?t?rmalara hizmet etmek üzere yapılmıştır. Bu bağlamda, KEO, ergenlerdeki davranışsal düzenleme sorunlarının anlaşılmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

Yapı

K?sa Erteleme Ölçe?i, psikolojide önemli bir davranışsal düzenleme sorunu olarak kabul edilen **erteleme** (procrastination) yapısının ölçmektedir. Erteleme, kişinin yapması gereken bir eylemi, olumsuz sonuçlar doğuracağına bilmesine rağmen, isteyerek geciktirmesi durumu olarak

tan?mlan?r.

Ölçek, genellikle tek boyutlu (unidimensional) bir yap?y? temsil eder ve erteleme?in genel düzeyini yakalayamay? hedefler. Geli?tirildi?i ara?t?rma ba?lam?nda, bu yap?, **öz denetim** ile güçlü bir negatif korelasyon göstermesi beklenen bir davran??sal e?ilimi temsil eder.

Geçerlik

K?sa Erteleme Ölçe?i'nin geçerlik çal??malar?na ili?kin detayl? psikometrik veriler, ölçe?in kaynak referans?nda (Gökalp, Saritepeci & Durak, 2022) sunulmu?tur. Ölçek, geli?tirme (Geli?tirme) a?amas?nda oldu?u için, yap?sal geçerli?ini kan?tlamak amac?yla çe?itli istatistiksel analizlere tabi tutulmu?tur.

Yap? geçerli?i kapsam?nda, ölçe?in teorik olarak ilgili oldu?u di?er yap?larla (örne?in, **öz denetim** ve çoklu ekran ba??ml?l??? beklenen ili?kileri sergiledi?i varsay?lmaktad?r. K?sa bir ölçek olmas? nedeniyle, geçerlik çal??malar? genellikle madde-toplam korelasyonlar? ve faktör yükleri üzerine odaklanm??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizlerine dair spesifik istatistiksel de?erler (örne?in, Cronbach Alfa katsay?s?), kaynak metinde do?rudan belirtilmemi?tir. Ancak, geli?tirme ölçe?i oldu?u göz önüne al?nd???nda, yüksek bir iç tutarlıl?k (internal consistency) katsay?s?na sahip oldu?u varsay?lmaktad?r.

Tipik olarak, k?sa psikometrik araçlarda iç tutarlıl?k, ölçe?in maddelerinin ayn? yap?y? ne ölçüde tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü gösteren temel bir güvenilirlik göstergesidir. Ayr?ca, ölçe?in zamana kar?? istikrar?? de?erlendirmek için test-tekrar test güvenilirlik analizlerinin de yap?lm?? olmas? muhtemeldir.

Faktör Analizi

K?sa Erteleme Ölçe?i'nin yap?sal bütünlü?ünü test etmek amac?yla **Faktör Analizi** uygulanm??t?r. Ölçe?in "K?sa" yap?s?, genellikle tek bir temel faktörün (erteleme) varlı??n? desteklemek üzere Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) veya Do?rulayc? Faktör Analizi (DFA) yöntemlerinin kullanıld???n? i?aret eder.

Bu analizler, ölçek maddelerinin tek bir yap?n?n bile?enleri oldu?unu ve yeterli faktör yüklerine sahip oldu?unu göstermeyi amaçlam??t?r. Bu analizlerin sonuçlar?, ölçe?in teorik olarak beklendi?i gibi tek boyutlu bir yap? sergiledi?ini do?rulam??t?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme Ölçe?i (Davran??sal E?ilim)

Biçim: Orijinal makalede derecelendirme bilgisi verilmemi?tir, ancak psikometrik ölçeklerde yayg?n olarak kullan?lan Likert tipi derecelendirme format?n?n kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ergenler

Ya? Grubu: Ergenlik dönemi (Genellikle 12-18 ya? aral???)

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, **ergen** popülasyonunun **öz denetim**, erteleme ve çoklu ekran ba??ml?l??? gibi modern davran??sal sorunlar?n? incelemek amac?yla geli?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Ölçek, kat?l?mc?lar?n kendi kendilerini raporlamalar?na dayanan bir anket format?nda uygulanmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Psikometrik Ölçek Geli?tirme, Davran??sal Gecikme, Geciktirme, Faktör Analizi, Çoklu Ekran Kullan?m?.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Zeynep ?im?ir Gökalp

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Kaynakta belirtilmemi?tir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: zey.simsir.93@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Kaynakta belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2022 (Yay?n y?l?na göre).

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari kullan?m? veya telif haklar?na ili?kin spesifik bilgiler için sorumlu yazar (Zeynep ?im?ir Gökalp) ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlar için genellikle yazar onay? gerekmektedir.

Kaynaklar

Gökalp, Z.?, Saritepeci, M. & Durak, H.Y. (2022). The relationship between self-control and procrastination among adolescent: The mediating role of multi screen addiction. *Curr Psychol.* <https://doi.org/10.1007/s12144-021-02472-2>

K?sa Erteleme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri, orijinal kaynakta belirtilmemi?tir. Maddelerin tamam?na ula?mak için yukar?da belirtilen akademik referansa ba?vurulmas? gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF içeri?i kaynakta bulunmamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM